

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry
Kauppakatu 44
80100 Joensuu

10.3.2014

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry
c/o Lehtoranta
Eevalantie 6 D 14
83900 Juuka

Juuan kunta
Tekninen palvelualue
Poikolantie 1
83900 JUUKA

Asia: **LAUSUNTO Ruokosten ranta-asemakaavan ehdotus**

Kiitämme lausuntopyynnöstänne.

MITOITUSPERUSTEET

Kaavaluonnoksessa esitetään ennestään rakentamattomille Ala-Ruokoselle ja Ylä-Ruokoselle yhteensä sata rantarakennuspaikkaa. Näin suurta rakennusmitoitusta ei voida toteuttaa maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset huomioiden. Ala-Ruokosen erämaista luonnetta korostaa siihen rajautuva Keihäsjoen suojelualue. Nämä muodostavat säilyttämisen arvoisen erämaisen luontokokonaisuuden, jonka tulee olla kaavoituksen lähtökohtana. Ala-Ruokosen rannoille ei tule ohjata lomarakentamista ja Ylä-Ruokosella on otettava huomioon myös vapaan liikkumisen tarpeet. Tässä kaavaehdotuksessa ei huomioida Ala-Ruokoselle ja Ylä-Ruokoselle syntyvää kokonaismitoitusta, eikä kaavan mitoituserusteissa ole huomioitu alueen luonnonolosuhteita. Käytännössä mitoituserusteet on päätetty ennen kuin on selvitetty alueen luontoarvoja ja merkitystä vapaalle liikkumiselle tai vaikutuksia Keihäsjoen Natura-alueelle.

Kaavaehdotuksessa painotetaan eri mitoituskertoimia, mutta jätetään huomioimatta vaikuttavin asia – rakentamisen kokonaismäärä. Kaavaehdotus perustuu pelkästään tavoitteelle maksimoida rakentamisen määrä. Tätä kuvaa hyvin esimerkiksi korttelialueelle 19 osoitettu rakennuspaikka, joka sijoittuu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeälle alueelle, viit. ranta-asemakaavamerkinnät ja -määräykset.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutusten arviointi on olennaisin osa kaavoituksessa, ja maankäytön ohjauksen tulee viimekädessä perustua sen tuottamaan luotettavaan tietoon.

Tämän kaavan vaikutusten arviointi ei anna lain vaatimia edellytyksiä kaavan hyväksymiselle. Vaikutusten arviointi luontoon ja luonnonympäristöön sisältää vain seuraavan tekstin; *”luonnontilainen ympäristö muuttuu, mutta luonnon monimuotoisuus ei heikkene. Arvokkaimmat luontokohteet on pääsääntöisesti pystytty jättämään*

rakentamisen ulkopuolelle. Ranta-alueella sijaitsevat luontoinventoinnin yhteydessä havaitut arvokkaat luontokohteet on jätetty rakentamistoiminnan ulkopuolelle. Näiden kohteiden alueelle ei ole osoitettu rakentamista.” Näin puutteellinen vaikutusten arviointi osoittaa joko täydellistä välinpitämättömyyttä tai tiedon puutetta. On huolestuttavaa, että vielä kaavan ehdotusvaiheessa esitetään kyseisen tason vaikutusten arviointia. Levälammen ja Ruokosenlammen välinen suoalue on erityisen tärkeä pesimäalue (mm. suolla pesivät metsähanhi, kurki, laulujoutsen ovat jääneet linnustoselvityksessä huomioimatta). Korttelille 24 menevä tie tulisi lisääntyvän liikenteen vuoksi linjata uuteen paikkaan pois suon näköpiiristä (ja jättää olemassa oleva tie vain metsätaloudekäyttöön). Vieressä olevat Kinkkuniemen korttelit tulisi ELY:n antaman lausunnon mukaisesti poistaa.

Sadan rantarakennuspaikan osoittaminen rakentamattomille Ala-Ruokoselle ja Ylä-Ruokoselle vaikuttaa monin eri tavoin alueen luontoon ja luonnonympäristöön sekä välittömästi että välillisesti. Kaavoittaja on jättänyt arvioimatta muun muassa seuraavia todellisia ja mahdollisia haittoja. Kun rannat sulkeutuvat ja vapaan liikkumisen mahdollisuus vähenee merkittävästi, kohdentuuko Keihäsjoen Natura-alueelle ja muille luontoarvoiltaan merkittäville kohteille uusia haitallisia käyttöpaineita? Miten paljon merkittävästi lisääntyvä vesi- ja tieliikenne vaikuttavat alueen luontoarvoihin, kuten esimerkiksi pesimälinnustoon? Mitkä ovat uusien tieväylien aiheuttamat haitat? Kaavoittaja toteaa myös teknisestä huollosta seuraavaa, lainaus; *”alueella sijaitsevien rakennusten ja muiden sähköä käyttävien laitteiden sähköistystä varten on maankäytössä varattava riittävästi tilaa sähköjohtojen ja muuntamoiden rakentamiselle ja ylläpidolle.”* Millaiset ovat sähköjohtoista aiheutuvat uhat alueella pesiville ja ruokaileville joutsenille, metsähanhille, kuikille ja kaakkureille?

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Suunnitelma on merkittävässä ristiriidassa myös 2009 tarkennettujen Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) kanssa, kuten seuraavista lainauksista ilmenee. Vuoksen vesistöalue, jonka erämaisia latvaosia suunnittelualue olennaisesti edustaa, on yksi VAT-asiakirjassa mainituista erityisistä aluekokonaisuuksista

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on suunniteltava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys.

Alueidenkäytöllä edistetään rannikkoalueen, Lapin tunturialueiden ja Vuoksen vesistöalueen säilymistä luontoja kulttuuriarvojen kannalta erityisen merkittävinä aluekokonaisuuksina. (...)

Alueiden erityispiirteet tunnistetaan ja alueidenkäyttö sovitetaan mahdollisimman tasapainoisesti yhteen poikkeuksellisten luonnonolojen, luonnon kestokyvyn ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. (...)

Vuoksen vesistöalueella ohjataan matkailua, vesistöjen virkistyskäyttöä ja vesiliikennettä sekä rakentamista ja muuta maankäyttöä siten, että järviluonnon, maiseman ja kulttuuriperinnön erityispiirteet säilyvät.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon kaikilla kaavatasoilla.

Kaavaehdotus on valmistettava uudelleen, koska kaavan mitoitusperusteet eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n ja 73 §:n 1 momentin rantaosayleiskaavalle asetettujen vaatimusten mukaiset. Kaava ei ota riittävästi huomioon Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja kaavan vaikutuksia ei ole arvioitu lain edellyttämällä tavalla.

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry

Sanna Saarnio
puheenjohtaja

Pekka Ylhäinen
sihteeri

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry

Hannu Lehtoranta
puheenjohtaja